

Miljösamverkan
Sverige

2015-10-27

Projektplan för Ål together II

uppdaterad 2016-03-21

Uppdrag

Länsrådsgrupp 6 har gett i uppdrag åt Miljönätverket att driva Miljösamverkan Sverige och att inom ramen för det arbeta fram olika handläggarstöd.

Inför 2015 års verksamhetsplanering föreslog Naturvårdsverket och Länsstyrelsen Blekinge ett projekt kring tillsyn av ål.

Styrgruppen valde att låta projektidéen ingå i förslag till verksamhetsplan för 2015. Verksamhetsplanen fastställdes av styrgruppen efter det att Miljönätverket och Länsrådsgrupp 6 haft möjlighet att lämna synpunkter.

Bakgrund

Den europeiska ålens (*Anguilla anguilla*) överlevnad som art är starkt hotad. CITES-lagstiftningen om ål trädde i kraft 2009, vilket innebär att handeln med ål faller under länsstyrelsernas tillsynsansvar enligt Artskyddsförordningen (SFS 2007:845). Parallellt med detta är ålen en art som fiskas för konsumtion. Yrkesmässig handel med levande ål omfattas av krav på verksamhetstillstånd enligt 26 § artskyddsförordningen och vid all handel med ål ska man kunna visa på lagligt ursprung enligt artikel 8.1 i EG-förordningen 338/97.

Ålen regleras och övervakas också genom ett flertal andra lagstiftningar. Fiskelagstiftningen, CITES-lagstiftningen, smittskydd och djurskydd samt livsmedelslagstiftningen gäller i olika delar av hanteringen. Det finns en ålförordning 1100/2007 inom EU som vi ska förhålla oss till nationellt. Utifrån denna har en nationell ålförvaltningsplan tagits fram och fastställts av EU. Det finns krav på utsättning av ål i domar för

	<p>vattenkraftverk. Det är svårt att ha kunskap om och en helhetsbild kring denna omfattande lagstiftning. Tillsyn av ål är ett relativt nytt område för myndigheterna. Samtidigt är myndigheternas resurser begränsade.</p> <p>Det kan vara oklart vilken roll respektive myndighet har samt vem som ska göra vad. Mot bakgrund av den allvarliga situationen för ålen är alla insatser som kan leda till förbättrad bevarandestatus av vikt. Åltillsyn är viktig för att uppnå en önskad effekt av de åtgärder som utförs inom ramen för den nationella ålförvaltningsplanen.</p> <p>Miljömål: Biologisk mångfald</p>
Syfte	<p>Syftet med projektet är att med hjälp av verktygen tillsyn och information främja bevarandestatusen hos ål.</p> <p>Syftet är också att underlätta för länsstyrelserna att bedriva tillsyn av lagefterlevnaden kring ål.</p>
Mål	<p>Det övergripande målet för projektet är att ge länsstyrelserna verktyg som underlättar tillsynen av lagefterlevnaden kring ål.</p> <p>Delmål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Processkartläggning av aktuella tillsynsområden, ”ålen följs från vattnet via handel till konsumtion/utsättning” inklusive kartläggning av gällande lagstiftning och EU-direktiv 2. Identifiera problemområden och ge förslag på relevanta åtgärder 3. Definiera respektive myndighets roll 4. Tydliggöra länsstyrelsens uppgifter 5. Handläggarsöd, målgrupp länsstyrelsehandläggare inom artskydd och fiske 6. Informationsfolder om lagligt förvärv av ål för olika målgrupper, t ex fiskare, handeln, konsumenten

Indirekt mål	Förvaltningsplanen för ål och CITES-skyddet får avsedd effekt genom en god efterlevnad.
Styrgrupp	Miljösamverkan Sveriges styrgrupp
Projektledare	Carina Lif, projektledare för Miljösamverkan Sverige
Projektgrupp	Eva Amnéus Mattisson, Naturvårdsverket, från och med februari 2016 Jonas Andersson, Länsstyrelsen Värmland Åsa Kestrup, Naturvårdsverket, till och med januari 2016 Andrea Ljung, Jordbruksverket Pia Ovik, Havs- och Vattenmyndigheten Jens Persson, Havs- och Vattenmyndigheten Karin Petersson, Länsstyrelsen Blekinge Johan Wagnström, Länsstyrelsen Skåne
Projektfaddrar	Elisabet Ardö, Länsstyrelsen Kronoberg Märet Engström, Länsstyrelsen Värmland
Referensgrupp	Filippo Bassini, NOA, Polisen Sofia Brockmark, Havs och Vattenmyndigheten Pontus Elvingsson, Livsmedelsverket Jonas Gustafsson, Länsstyrelsen Skåne Fredrik Palm, Jordbruksverket Johan Rehnquist, Tullverket Fredrik Simonsson, Kustbevakningen, Mikael Svensson, Artdatabanken Håkan Wickström, Sötvattenslaboratoriet, SLU Nätverket för artskyddshandläggare vid länsstyrelsen Mätverket för fiskeexperter vid länsstyrelsen

Avgränsningar	<p>Projektet ska inte fördjupa sig i:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Odling • Utsättning, inklusive tillsyn av vattendomar • Livsmedelstillsyn • Djurskyddstillsyn • Smittskydd <p>Vår målgrupp är främst tillsynshandläggare på länsstyrelserna.</p>
Kritiska framgångsfaktorer	<ul style="list-style-type: none"> • Det handläggarstöd vi tar fram måste vara praktiskt användbart och enkelt att förstå. • Projektgruppen behöver fokusera på rätt saker och beskriva problematiken på ett begripligt sätt. • Vi behöver tydliga argument för en högre prioritering av åltillsynen på länsstyrelserna (CITES). • Hitta rätt lagstöd. • När handläggarstödet är klart, behöver respektive myndighet ställa sig bakom. • Det är viktigt att identifiera tydliga samordningsvinster mellan myndigheterna. • Marknadsföringen av resultatet
Utvärdering och förtydligande av när projektet är avslutat	<p>Projektet avslutas i och med att vi har uppnått de olika delmålen.</p> <p>Vi utvärderar enligt mall. Projektgruppen anser att utvärderingen är viktig och att vi bör träffas för utvärdering. Det kan vara lämpligt att göra i samband med artskyddskonferens våren 2016 alternativt länsfisketräffar under 2016 (arrangeras två gånger per år).</p>
Genomförande	Se bilaga 2
Tidplan	<p>Oktober 2015-Maj 2016</p> <p>Se bilaga 2</p>
Budget	Projektet behöver medel för informationsinsats och marknadsföring.

	<p>Layout och tryck av folder/foldrar(?) för olika målgrupper Kompetens för textbearbetning, bilder och marknadsföring etc.</p> <p>20 000 kr från Miljösamverkan Sverige 100 000 kr från HaV 1:12 genom separat ansökan</p>
<i>Vem tar hand om resultatet</i>	Miljösamverkan Sverige
<i>Dokumentation</i>	<p>Grupparbetsplatsen i första hand. Eventuella känsliga dokument via e-post. Färdigt handläggarstöd publiceras på samarbetsytan för artskyddshandläggarna. Alla lst-anställda har läsbehörighet till denna.</p>
<i>Mötesstruktur</i>	Lync o fysiska möten
<i>Bilagor</i>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Kommunikationsplan 2. Tids och genomförandeplan